

EuroKurd İnsan Hakları Örgütü – 19 Şubat 2010

Kurdistan'ın güneyinde kızların sünnet edilmesi sorunu

Kurdistan'ın güneyinde kadın haklarının korunması ve güçlenmesi ile ilgili olarak atılan adımlar günden güne büyümekte. Kadınlar aktif olarak çalışmalara katılmakta ve örgütlenme konusunda önemli adımlar atmaktadır. Kürdistan yerel parlamentosu ve yerel yönetimde söz sahibi olanlardan bir kısmının konuya sıcak bakmaları ve olumlu adımlar atmaları modern anlamda değişimlere yol açmaktadır. Bu gelişmelerden bahsetmek, değinmek gerekir.

Bu olumlu gelişmelere rağmen, Kürdistan'ın güneyinde kızların sünnet edilme olayı devam etmekte. Sünnet edilmeleri yüzünden sakat kalan kızların ve kadınların sayısı çoğalmaktadır.

Uluslararası İnsan Hakları Örgütü Wadi birkaç gün önce konuyla ilgili olarak 40 sahifeyi geçen raporunu yayınladı (http://www.stopfgmkurdistan.org/study_fgm_iraqi_kurdistan_en.pdf). Wadi'nin merkezi Almanyada. Örgüt, Kürdistan'ın güneyinde birçok temsilci ve uzman personeli ile çalışmalarını yürütmektedir.

Wadi, bölgede sünnet sorunu ilgili istatistikî bilgiler vermektedir. Bu çalışma, "Dünyada kızların sünnet edilmesi olaylarının son bulması günü" dolayısıyla yapılmıştı. Wadi bu raporuyla, gelecekte kızların sünnet edilmesi yüzünden bizleri bekleyen felaketler konusunda uyarılmaktadır. Ulaşılan vahim sonuçlar konusunda bizleri aydınlatmadır:

"Kurdistan bölgesinde genel anlamda kız ve kadınların çoğu sünnet edilmiş durumda. Bazı bölgelerde bu sayı % 80 olarak ifade edilebilir. Hewlêr ve çevresinde % 63, Silêmaniyê de % 78, Germiyan da ise bu rakam % 81'e ulaşmıştır."

Bizler, EuroKurd İnsan Hakları Örgütü-EHR olarak bir süre önce konuyla ilgili bir raporu, Wadi vb. örgütlerin işbirliğiyle kamuoyuna sunmuştuk. Sünnet etme sorunun önüne geçilmesi ve kızların sünnet edilmesinin kanuni yollar ile Kürdistan Yerel Parlamento ve Hükümeti tarafından yasaklanması için bir kampanyaya başlamıştık. Raporumuzun Kürtçe, İsveççe ve İngilizce olarak sitemiz www.eurokurd.net ve birçok basın-yayın organında yayınlanmıştı.

EHR, Kurdistanın güneyinde kızların sünnet edilmesi olayına Wadi gibi yaklaşmakta, onlar gibi düşünmektedir:

- Sorun kısmen kızların eğitimi ile bağlantılıdır. Ülkede eğitim ve ğretim için kızlara ayrılan pay artıkça, okuyan kızların sayısı çoğaldıkça onların sünnet edilmesi kolay olmamaktadır. Okuyan kesim, sünnet olayını sorgulamaktadır. Sorun sorgulandıka, dışardan topluma zorla şırına edilen szmone kültür, adet ve inançlar terk edilmekte ve yerini ulusal değerlere vermektedirler. Bu nedenle bölgede kızların eğitim ve öğrenimine önem verilmesi gerekmektedir.

- Bölgede kadın haklarına saygı duyulmamaktadır. Kadınların suçlu olarak görülmesi ve kadınlara karşı şiddet kullanılması devam etmektedir. Erkeklerin ağırlıklı olduğu yönetim kadın hakları konusunda ağır davranmaktadır. Olumlu gelişmelere rağmen atılan adımlar ihtiyaçlara cevap vermemektedir. Kadınların yönetimde daha fazla söz sahibi olması gerekmektedir. Kadın hakları ile ilgilenen örgütler, glenmeli ve işbirliğine ağırlık vermelidirler. Kadına yönelik şiddete karşı seslerini kitlelere duyurabilmelidirler.

- Unicef, BM'in bir organı ve konu ilgili sorumlusu olan bir kuruluştur. WHO, dünya sağlık örgütüdür. Her iki örgütün bölgede temsilciliği vardır. Bunların Kurdistanda kızların sünnet edilmesine karşı olan tutumları ilgi çekicidir. Sorunu ciddiye almaları gerekirken, böyle bir tavırları olmaması üzüntü vericidir.

EHR, daha öncede olduğu gibi, her iki örgütün merkez ve bölge sorumluları ile ilişkiye geçecektir. Harekete geçmeleri için adımlar atacaktır.

Bir daha tekrarlamakta fayda buluyoruz:

Kurdistan Yerel Parlamentosu ve Hukmeti bölgede kızların sünnet edilme sorununu ciddiye almalıdır. Kanuni yollar ile kızların sünnetini yasaklamalıdır. Sünneti gerçekleştiren kadınları uyarmalı, haklarında kanuni işlemlere başlanılmalıdır. Kızların eğitim ve öğrenimine daha fazla katkı sunulmalıdır. Halk daha fazla, kızların sünnet olayı, sakat kalma ve ruhi anlamda hasta dşmeleriyle ilgili bilgilerle aydınlatmalı, bilgilendirme süreci okullarda hızlandırılmalıdır.

Kurdistan Bölge Başkanı Sayın Mesut Barzani ve Irak Cumhurbaşkanı Sayın Celal Talebani'nin, kızların sünnet edilmesi sorununa karşı tavır almalarını beklemekteyiz.

Kurdistan'ın güneyinde kızların sünnet edilmesine karşı kampanyamız devam etmektedir. Kadınlık hislerine karşı devam eden kıyım hemen durdurulmalıdır. Kızların sünnet edilme sorunun son bulması için erkeklerinde tavır belirlemesi gerekmektedir. Bu türden gayri insani sorunların ortadan kalkması için, ulusal ve uluslararası demokratik örgütlerin sesiz kalmamaları lazımdır.

EuroKurd İnsan Hakları rgt adına
Gabar ıyan
Yönetim Kurulu Başkanı